

бі подумаєш: і чому то єсьо так подорожіло, а того й не розміркуєш, що ти тут щей податки всякі платиш. От наприклад: купує купець яку небудь машину в Англії — край є такий. Веде він її до дому і на границі у него уряд граничного податку — ціла, тисячу рублів ів бере. За всякі машини беруть податок; за деякі беруть оден руб. і сімдесять коп., а за інші беруть до чотирох руб. від пуда — от воно як. Пересічно на кожний рубель ціни заграничного товару, накладають 40 коп. ціла. Ну, добре. Привозить купець сю машину до дому і починає на ній робити полотно, а як паробить, то продає людям. Купують те полотно люди собі на сорочки, тішать ся що гарні, а того не розуміють, що купуючи полотно, заплатили купцеві ту тисячу рублів, що він за машину на границі дав.

От як оно виходить! А от тобі ще примір. Купив собі багатий мужик в крамниці мідяний самовар, та се йому і в голову не прийшло, що може за сю мідь уряд взяв гірничий податок, ще як она в Сибірі була. І виходить, що якуб цяцьку чоловік не купував, а урядови мусить що небудь заплатити. Розумієсь, платить він не багато, по грошеви на річі, а з грошей, та з дрібничок — дивись і з мужицької кишені виліз цілий карбованець за рік, а уряд з тих карбованців збирає міліони.

От візьмім, наприклад, хоч таку річ: у нас пуд цвяхів коштує 3 руб. а німець у себе за ті самі цвяхи платить 1 руб. 80 коп.; або от полотно за яке в нас даси рубля за аршин, а німець його має за 30 копійок! Або от тобі ще примір: наші сусіди з села Ярмолаївки купили разом громадою молотільню, за яку сто рублів дали, а щоб они в Німеччині, то далиб за те всего 40 рубликів, а 60 осталоб ся в їх кишени.

От таким робом ти платиш урядови, щоб ти не купував: чи сокиру, чи лопату, чи шапку — за всьо мусиш заплатити. крім того, що оно варто щей податок, если ти його купуєш в крамниці, а не сам зробиш. Або от сокиру, хоч ти й сам зробиш, то все одно зелізо треба купити, а за него мусиш гірничий податок заплатити. Одним словом, куди не кинь — все виходить клин. І так оно брате, одно до другого складає ся тай виходить от така механіка і вся она так наведена, що фабрикант, шинкар, чи купець податок заплатять, але весь він